

נספח 6א': סוגים של משפחות

מערכת פרוצה	מערכת נוקשה	מערכת גמישה
משפחה הנמצאת במצב של "אנרכיה". אי-אפשר לדעת מה יקרה בה, הכול בלתי-צפוי.	מערכת נוקשה שאינה מאפשרת שינויים, גם אם חלים שינויים בסביבה שבה חיים.	שומרת על היכולת להשתנות בהתאם לתמורות החלות במצבים שונים מבלי לוותר על חוקים וכללים.
לא קיימת הגדרה של תפקידים. לא ברור מי צריך לעשות מה, מתי ואיך.	קיימת חלוקת תפקידים נוקשה.	קיימת חלוקת תפקידים גמישה בין מי שנותן לבין מי שמקבל.
אין כל כללים לדרכי התקשורת בתוך המשפחה. חברי המשפחה מתנכלים זה לזה או מנצלים זה את זה לסיפוק צוריהם.	קיימות דרכי תקשורת קבועות ונוקשות. חסימה של ערוצי תקשורת חלופיים. קיימת העמדת פנים או "התאפקות".	קיימת תקשורת פתוחה ורב-ערוצית בין כל בני המשפחה.
אין התייחסות רגשית משמעותית. דברים נאמרים כלאחר יד. אין מחויבות ואחריות הדדיים.	קיים חוסר סבלנות לדברים חריגים, בלתי-צפויים, שונים מהשגרה. תמיכה הדדית דלה. נטייה לבידוד ולענישה. אין דרכים לפורקן של סבל ומצוקה (פוגעים זה בזה). קיימת דלות במשאבים פנימיים.	קיימת סובלנות וקבלה.
הגבולות של המשפחה פרוצים - אין כללים לגבי אסור ומותר. ילדים נמצאים בסכנה מתמדת מאחר שאינם מוגנים. קיימת כל הזמן "פלישה" של זרים פנימה או "גלישה" של דברים מתוך המשפחה החוצה.	גבולות אטומים. קשה ליצור קשר עם משפחות אלה. לעתים נדרשים לצוים של בית המשפט.	קיימים גבולות גמישים לקבלת עזרה ולמתן של עזרה.
משפחה החיה בשולי החברה, לעתים קרובות מקיימת תרבות עבריינית. משפחות שרבות מהן מוכרות לשירותי הרווחה.	משפחה המקיפה עצמה ב"חומה" של שתיקה. אין עידוד של יחסים עם העולם החיצוני. משפחה המקטינה מקורות תמיכה חיצוניים ומצמצמת בכך את פוטנציאל משאביה. משפחה מבודדת.	קיימים יחסי גומלין עם המשפחה המורחבת והקהילה המאפשרים התערבות חיצונית בעת הצורך.